

רשומות

הצעות חוק

23 ביולי 2001

3027

ג' באב התשס"א

עמוד

763	הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס' 46)
763	הצעת חוק יסוד: נשיא המדינה (תיקון מס' 6)
764	הצעת חוק לתיקון דיני בחירות לכנסת (התאמה לחוק יסוד: הממשלה), התשס"א-2001
	תיקונים עקיפים:
	חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969
	חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959
	חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973
	חוק המפלגות, התשנ"ב-1992
	חוק הכנסת, התשנ"ד-1994
768	הצעת חוק המפלגות (תיקון מס' 11) (הגבלה על שימוש בשם), התשס"א-2001

מתפרסמות בזה הצעות חוק-יסוד והצעות חוק מטעם ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת:

מ ב א

ביום כ"ג באדר התשס"א (18 במרס 2001) התפרסם חוק-יסוד: הממשלה (ס"ח התשס"א, עמ' 158) (להלן – חוק-יסוד: הממשלה החדש).
חוק-יסוד הממשלה החדש החליף את חוק-יסוד: הממשלה, שהתקבל בשנת התשנ"ב וקבע שיטת משטר של דמוקרטיה פרלמנטרית במקום השיטה הקודמת של בחירה ישירה של ראש הממשלה.
בהצעות חוק היסוד ובהצעות החוק, המתפרסמות בזה, מוצע לתקן הוראות שונות בחוק-יסוד: הכנסת, בחוק-יסוד: נשיא המדינה ובחוקי בחירות שונים כדי להתאימם להוראות חוק-יסוד: הממשלה החדש.
כן מוצע לקבוע כי תחילתם של התיקונים המוצעים תהיה בבחירות לכנסת השש עשרה, במקביל לכניסתו לתוקף של חוק-יסוד: הממשלה החדש.

הצעת חוק ייסוד: הכנסת (תיקון מס' 46)

1. תיקון סעיף 20 בחוק ייסוד: הכנסת¹, בסעיף 20(א), במקום "ראש הממשלה הנבחר" יבוא "חבר הכנסת שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה".
2. תחילתו של חוק ייסוד זה ביום הבחירות לכנסת השש עשרה.

דברי הסבר

- סעיף 20 לחוק ייסוד: הכנסת (להלן – חוק היסוד), שענינו היושב ראש והסגנים, קובע בסעיף קטן (א) לאמור:
- "(א) הכנסת תבחר מבין חבריה יושב ראש וסגנים ליושב ראש; עד לבחירת יושב ראש הכנסת, יכהן הותיק שבחברי הכנסת, שאינו ראש הממשלה, ראש הממשלה הנבחר, שר או סגן שר, כיושב ראש הכנסת בפועל."
- מטרת הסיפה של הסעיף האמור למנוע מנושאי תפקידים ברשות המבצעת לכהן כיושב ראש הכנסת בפועל.
- לפי חוק ייסוד: הממשלה החדש אין עוד ראש ממשלה נבחר ותפקיד הרכבת הממשלה מוטל על חבר הכנסת.
- מוצע על כן להתאים את הוראות סעיף 20(א) לחוק היסוד להוראות חוק ייסוד: הממשלה החדש.

¹ ס"ח התשי"ח, עמ' 69; התשס"א, עמ' 114.

הצעת חוק ייסוד: נשיא המדינה (תיקון מס' 6)

1. תיקון סעיף 11 בחוק ייסוד: נשיא המדינה¹ (להלן – חוק היסוד), בסעיף 11(א2), הסיפה החל במילים "לענין פיזור הכנסת" – תימחק.
2. תיקון סעיף 12 בסעיף 12 לחוק היסוד, אחרי "זולת מסמך הקשור" יבוא "בכינון הממשלה או".
3. תחילתו של חוק ייסוד זה ביום הבחירות לכנסת השש עשרה.

דברי הסבר

- כללי
- בחקיקת ייסוד: נשיא המדינה (תיקון מס' 3) (ס"ח התשנ"ו, עמ' 234), תוקנו סעיפים 11 ו-12 לחוק ייסוד: נשיא המדינה (להלן – חוק היסוד), והוראותיהם הותאמו לחוק ייסוד: הממשלה, שהוקק בשנת התשנ"ב.
- עם הקיקת חוק ייסוד: הממשלה החדש מוצע לשוב ולתקן את הסעיפים האמורים בחוק היסוד, כך שיותאמו לחוק ייסוד: הממשלה החדש, בדומה לנוסחם כפי שהיה לפני תיקון מס' 3 האמור.
- סעיף 11 לחוק היסוד קובע את התפקידים והסמכויות של נשיא המדינה.
- סעיף קטן 2(א) של הסעיף האמור קובע כי נשיא המדינה ימלא את התפקידים שיוחדו לו בחוק ייסוד: הממשלה, לענין פיזור הכנסת והתפטרות ראש הממשלה.
- מוצע לבטל את הסיפה של פסקה זו שכן לפי חוק ייסוד: הממשלה החדש לנשיא תפקידים נוספים למשל לענין הרכבת ממשלה והבעת אי אמון בממשלה.
- סעיף 2** סעיף 12 לחוק היסוד קובע כי התימתו של נשיא המדינה על מסמך רשמי טעונה התימת קיום של ראש הממשלה או של שר אחר שהחליטה עליו הממשלה, למעט מסמך הקשור בפיזור הכנסת.
- לאור חוק ייסוד: הממשלה החדש והתפקידים שהוטלו בו על נשיא המדינה לענין כינון הממשלה, מוצע למעט מהמסמכים הטעונים התימת קיום גם מסמכים הקשורים בכינון הממשלה.

¹ ס"ח התשכ"ד, עמ' 118; התשנ"ט, עמ' 36.

הצעת חוק לתיקון דיני בחירות לכנסת (התאמה לחוק יסוד: הממשלה),
התשס"א-2001

פרק א': חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה

תיקון חוק
הבחירות לכנסת
ולראש הממשלה
[נוסח משולב]

1. בחוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 –
- (1) בשם החוק המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
  - (2) בסעיף 1 –
    - (א) בהגדרה "בוחר", המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
    - (ב) ההגדרה "הבחירות" – תימחק;
  - (3) בסעיפים 2 ו-3(א), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
  - (4) בסעיף 5, המילים "או בעד מועמדים לראש הממשלה" – יימחקו;
  - (5) פרק ב'1: הוראות מיוחדות בדבר הבחירות לראש הממשלה – בטל;
  - (6) בסעיף 26(ב), המילים "או נערכות בחירות מיוחדות לראש הממשלה, או בחירות לכנסת ולראש הממשלה לפי סעיף 10(ב) לחוק יסוד: הממשלה" – יימחקו;
  - (7) בסעיף 57, סעיפים קטנים (ב1), (ד), (ה), (ו), (ז) ו-(ח) – בטלים;
  - (8) בסעיף 62 –
    - (א) סעיפים קטנים (א) ו-(ב) – בטלים;
    - (ב) בסעיף קטן (ג), במקום "לסעיף זה ולסעיפים הקודמים" יבוא "להוראות חוק זה";
  - (9) בסעיף 62א, פסקה (1) – תימחק;
  - (10) בסעיף 74א –
    - (א) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) צבע מעטפות ההצבעה בבחירות יהיה כחול וצורתן תיקבע על ידי יושב ראש הועדה המרכזית וסגניו."
    - (ב) בסעיף קטן (ג), הסיפה החל במילה "לכנסת" – תימחק;
  - (11) בסעיף 75, במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) וכך מצביעים: בתא המסתיר את הבוחר מעיני זולתו, נותן הבוחר פתק הצבעה לתוך מעטפת ההצבעה שניתנה לו על ידי ועדת הקלפי; את המעטפה הוא מטיל לעיני ועדת הקלפי לתוך הקלפי";

דברי הסבר

מטרת התיקונים המוצעים, להתאים את הוראות החוקים האמורים להוראות חוק יסוד הממשלה: החדש, ובין השאר – לבטל את ההוראות שענינן בחירות לראש הממשלה, לרבות בחירות חוזרות או בחירות מיוחדות, ואת ההוראות העוסקות בבחירת מועמד לראש הממשלה או לראש הממשלה הנבחר.

מוצע לתקן הוראות שונות בחוקים אלה:

- חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969,
- חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959;
- חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973;
- חוק המפלגות, התשנ"ב-1992;
- חוק הכנסת, התשנ"ד-1994.

¹ ס"ח התשכ"ט, עמ' 103; התשס"א, עמ' 100.

- (12) בסעיף 76 -
- (א) סעיף קטן (ב) - בטל;
- (ב) בסעיף קטן (ג), המילים "ובבחירות לראש הממשלה - פתק הצבעה לראש הממשלה ריק שעליו מסומן בכתב יד שם המועמד, ותו לא" - יימחק;
- (13) בסעיף 78 -
- (א) פסקאות (א4), (ב4) ו-(7) - יימחקו;
- (ב) בפסקה (6), הסיפה החל במילים "בבחירות חוזרות" - תימחק;
- (14) בסעיף 79(ב), הסיפה החל במילים "ועדת הקלפי תערוך פרוטוקולים נפרדים" - תימחק;
- (15) בסעיף 87, סעיף קטן (א1) - בטל;
- (16) בסעיף 91(ב), במקום "המעטפות הנזכרות" יבוא "המעטפה הנזכרת";
- (17) בסעיף 99, סעיף קטן (ב) - בטל;
- (18) בסעיף 110(א), במקום הרישה המסתיימת במילים "לתוך מעטפה חיצונית" יבוא "נזדהה הבוחר, ייתנו לו האחראים מעטפת הצבעה; בתא הצבעה יכתוב הבוחר על פתק הצבעה את אות הרשימה שבעדה הוא מצביע או את האות עם הכינוי, וייתן את הפתק במעטפת הצבעה; את המעטפה ייתן לתוך מעטפה חיצונית";
- (19) בסעיף 114, המילים "בבחירות חוזרות - לאחר היום השני שלאחר יום הבחירות" - יימחקו;
- (20) בסעיף 116(ג), במקום "המעטפות הנזכרות" יבוא "המעטפה הנזכרת";
- (21) בסעיף 116ח, סעיף קטן (ב) - בטל;
- (22) בסעיף 116ט(ד), במקום "המעטפות הנזכרות" יבוא "המעטפה הנזכרת";
- (23) בסעיף 124 -
- (א) בפסקה (2), המילים "לכנסת או לראש הממשלה" - יימחקו;
- (ב) בפסקה (3), המילים "בבחירות לכנסת או יותר ממעטפה אחת בבחירות לראש הממשלה" - יימחקו.

פרק ב': חוק הבחירות (דרכי תעמולה)

2. בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959² -
- (1) בסעיף 1, המילים "ולראש הממשלה וכן על בחירות חוזרות או מיוחדות לראש הממשלה" - יימחקו;
- (2) בסעיף 10ב -
- (א) בסעיף קטן (א) -
- (1) בהגדרה "מתמודד בבחירות" -
- (א) בפסקה (1), המילים "ולראש הממשלה" - יימחקו;
- (ב) פסקה (2) - תימחק;

² ס"ח התשי"ט, עמ' 158; התשס"א, עמ' 118.

- (2) בהגדרה "תקופת בחירות" –
- (א) בפסקה (1), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (ב) פסקה (2) – תימחק;
- (ב) בסעיף קטן (ב) –
- (1) בפסקת משנה (א), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (2) בפסקת משנה (ב), במקום "בבחירות מיוחדות לראש הממשלה ולראש רשות מקומית" יבוא "בבחירות מיוחדות לראש רשות מקומית";
- (3) בפסקת משנה (ג), במקום "בבחירות חוזרות לראש הממשלה או לראש רשות מקומית" יבוא "בבחירות חוזרות לראש רשות מקומית";
- (3) בסעיף 14, המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (4) בסעיף 15 –
- (א) בסעיף קטן (א), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (ב) סעיף קטן (ב) – בטל;
- (5) בסעיף 15א, סעיף קטן (ה) – בטל;
- (6) בסעיף 16 –
- (א) בסעיף קטן (א), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (ב) סעיף קטן (ב) – בטל;
- (7) בסעיף 16א –
- (א) בסעיף קטן (א), המילים "ולראש הממשלה" – יימחקו;
- (ב) בסעיף קטן (ג), המילים "ובבחירות חוזרות ובבחירות מיוחדות לראש הממשלה לא יעלה על 30 דקות ברדיו ועל 30 דקות בטלוויזיה" – יימחקו;
- (8) בסעיף 17(א) ו-(ב) ובסעיף 20ב, בכל מקום, במקום "חוק הבחירות לכנסת ולראש הממשלה [נוסח משולב], התשכ"ט-1969" יבוא "חוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969".

פרק ג': חוק מימון מפלגות

תיקון חוק
מימון מפלגות

3. בחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973³ –
- (1) בסעיף 1 –
- (א) בהגדרה "הוצאות בחירות" – הסיפה החל במילים "ולראש הממשלה" – תימחק;
- (ב) בהגדרה "היום הקובע" –
- (1) במקום פסקה (1) יבוא:
- "(1) היום ה-101 לפני יום הבחירות לכנסת לפי סעיף 9 לחוק-יסוד: הכנסת⁴;"
- (2) בפסקה (3), במקום "סעיף 21 לחוק-יסוד: הממשלה" יבוא "סעיפים 11(ב), 28(ו) או 29(ו) לחוק-יסוד: הממשלה⁵, או לפי הוראות סעיף 36א לחוק-יסוד: הכנסת";

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 52; התשס"א, עמ' 101.

⁴ ס"ח התשי"ח, עמ' 69.

⁵ ס"ח התשס"א, עמ' 158.

- (3) פסקה (4) - תימחק;
- (ג) בהגדרה "חוק הבחירות", המילים "ולראש הממשלה" - יימחקו;
 (2) בסעיף וב -
 (א) בכותרת השוליים, במקום "תפקידי" יבוא "תפקוד";
 (ב) סעיף קטן (ה) - בטל;
 (3) סעיף 2א - בטל;
 (4) בסעיף 7, סעיפים קטנים (ה) ו-(ו) - בטלים;
 (5) בסעיף 8(ג), המילים "ולראש הממשלה, בחירות מיוחדות" - יימחקו;
 (6) בסעיף 8ה, המילים "או לראשות הממשלה" - יימחקו;
 (7) בסעיף 9, סעיף קטן (ו) - בטל;
 (8) בסעיף 10 -
 (א) בסעיף קטן (1ג), בפסקה (1), המילים "ולראש הממשלה או בחירות מיוחדות" - יימחקו;
 (ב) בסעיף קטן (ה), פסקה (4) - תימחק;
 (9) בסעיפים 13 ו-14, במקום "לחוק הבחירות לכנסת [נוסח משולב], התשכ"ט-1969 יבוא "לחוק הבחירות";
 (10) בסעיף 18, המילים "ולראש הממשלה, בבחירות חוזרות או בבחירות מיוחדות" - יימחקו;

פרק ד': חוק המפלגות

4. בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992⁶ -
 (1) בסעיף 19א, המילים "ולראש הממשלה, או את המועמד מטעמה לראש הממשלה בבחירות מיוחדות" - יימחקו;
 (2) בסעיף 19ב, המילים "או לענין המועמד בבחירות לראש הממשלה" - יימחקו.

פרק ה': חוק הכנסת

5. בחוק הכנסת, התשנ"ד-1994⁷ -
 (1) בסעיף 2א(א), במקום "של ראש הממשלה הנבחר" יבוא "של חבר הכנסת שעליו הטיל נשיא המדינה את התפקיד להרכיב ממשלה";
 (2) בסעיף 9(א2), המילים "ולראש הממשלה או בחירות מיוחדות לראש הממשלה" - יימחקו.

פרק ו': תחולה

6. הוראות חוק זה יחולו החל בבחירות לכנסת השש עשרה.

⁶ ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשנ"ט, עמ' 76.
⁷ ס"ח התשנ"ד, עמ' 140; התשס"א, עמ' 114.

הצעת חוק המפלגות (תיקון מס' 11) (הגבלה על שימוש בשם),
התשס"א-2001*

- תיקון סעיף 8 .1 בחוק המפלגות, התשנ"ב-1992,¹ בסעיף 8 -
- (1) בסעיף קטן (א), הסיפה החל במילים "או בשם הזהה לשם של מפלגה" - תימחק;
- (2) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:
- "(א) בלי לפגוע בכלליות האמור בסעיף קטן (א), לא תירשם מפלגה בשם הזהה, או הדומה עד כדי להטעות, לשם של אחד מאלה:
- (1) מפלגה רשומה או שהיתה רשומה;
- (2) תאגיד הרשום כדין בישראל;
- (3) תאגיד שהיה רשום כדין בישראל, חדל להתקיים, וטרם חלפו תשעה חודשים מיום שחדל להתקיים כאמור; בפסקה זו, "חדל להתקיים" - לרבות אחד מאלה:
- לענין עמותה - עמותה שהסתיים פירוקה מרצון, או שחוסלה, לפי הוראות סעיפים 47 או 54 לחוק העמותות, התש"ס-1980;²
- לענין חברה - חברה שחוסלה לפי סעיפים 315 או 339 לפקודת החברות [נוסח חדש], התשמ"ג-1983;³
- לענין אגודה שיתופית - אגודה שבוטל רישומה לפי סעיף 50 לפקודת האגודות השיתופיות;⁴
- לענין שותפות - שותפות שנמחקה מהרישום או שחוסלה, לפי סעיף 73 לפקודת השותפויות [נוסח חדש], התשל"ה-1975."
- (3) בסעיף קטן (ב) במקום "לפי סעיף קטן (א)" יבוא "לפי סעיפים קטנים (א) או (א1)".

ד ב ר י ה ס ב ר

- להירשם בשם הזהה או הדומה עד כדי להטעות לשם של תאגיד הרשום בישראל, או לשם של תאגיד שהיה רשום בישראל וטרם חלפו 9 חודשים מיום שחדל להתקיים.
- הצעה זו תסייע באכיפת הוראות חוק מימון מפלגות, ותמנע תופעה של איסוף תרומות וניהול תעמולה בלא מגבלות על ידי התאגדות שאינה מפלגה ורישום מפלגה באותו שם סמוך לבחירות.
- חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973 (להלן - חוק מימון מפלגות), קובע מגבלות רבות על מפלגות הן לגבי איסוף כספים ותרומות והן לגבי ההוצאות שמותר למפלגה להוציא.
- לעומת זאת לגבי תאגידים, לרבות עמותות, אין מגבלות באמור גם כשהם עוסקים בפעילות פוליטית.
- מוצע לתקן את סעיף 8 לחוק המפלגות, התשנ"ב-1992, שענינו סייגים לשם של מפלגה, ולאסור על מפלגה

1. הצעת חוק מס' פ/1589; הועברה לערה ביום כ"ה בסיון התש"ס (28 ביוני 2000).

2. ס"ח התשנ"ב, עמ' 190; התשנ"ט, עמ' 76.

3. ס"ח התשמ"ו, עמ' 210.

4. דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 37, עמ' 761.

5. חוקי אי"י, כרך א', עמ' 336.